

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน: กรณีศึกษาการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

THE STUDY OF COST AND RETURN: THE CASE STUDY OF ZEBRA DOVE CULTURE IN NARATHIVAT PROVINCE

ประภาพร ยางประยงค์^{1*} นูรอัยนา อีบูฮามะ²

Prapaporn Yangprayong^{1*}, Nur-aina E-buhamah²

^{1,2}คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

^{1,2}Faculty of Management Science, Songkhla Rajabhat University

*Corresponding author, E-mail: prapaporn.ya@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน: กรณีศึกษาการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น และการสุ่มแบบเจาะจง เก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 20 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ต้นทุนทางบัญชี รายได้ และกำไรทางบัญชี จากการลงพื้นที่ 4 อำเภอในจังหวัดนราธิวาสที่มีเกษตรกรนิยมเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมมากที่สุด ได้แก่ อำเภอระแงะ อำเภอยี่งอ อำเภอบาเจาะ และอำเภอศรีสาคร จำนวน 3, 8, 6 และ 3 รายตามลำดับ

ผลการศึกษา พบว่า ผู้เลี้ยงนกเขาชวาเป็นเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดนราธิวาส เกิดจากความชอบเสียงร้องที่ไพเราะ และสร้างรายได้เสริม โดยผู้เลี้ยงทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 36-71 ปี จุดเริ่มต้นในการเลี้ยงมีเวลายาวนานกว่า 3 ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2520-2560 ผลการวิเคราะห์ต้นทุน รายได้ และกำไรทางบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 207,413, 625,000 และ 417,587 บาท ตามลำดับ โดยผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 201.33

คำสำคัญ: ต้นทุน ผลตอบแทน การเลี้ยงนกเขาชวา จังหวัดนราธิวาส

Abstract

The study of cost and return: The case study of Zebra dove culture in Narathivat province, this survey research aimed to examine: the costs and benefits of Zebra dove culture. The size of the sample were 20 persons obtained by using the non-probability sampling method, and specific sampling were used from 4 districts, Ra-ngae, Yi-ngo Bacho and Rueso, was conducted with 3, 8, 6 and 3 persons respectively. The data were collected from July 2020 to May 2021. The semi-structured interviews and in-depth interview were used to analyze the quantitative such as accounting costs, revenues, and accounting profits.

The study found raising the Javan Dove by a farmer in Narathiwat Province comes from a love for a beautiful voice and generating additional income. All of them were of the religion of Islam, mostly males, aged between 36 and 71 years old. The raising period is more than 3 years, from 1977-2017. The

results of accounting costs, revenues, and accounting profits were an average of 207,413, 625,000 and 417,587 Baht respectively, and the average return was 201.33 percent.

Keywords: cost, return, Zebra dove, Narathiwat

บทนำ

การเลี้ยงนกเขาชวาในประเทศไทยได้รับความนิยมมาตั้งแต่สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 [1] โดยที่นกเขาชวา หรือนกเขาเล็ก เป็นนกที่มีเสียงร้องไพเราะ ซึ่งสร้างความสุขให้กับผู้เลี้ยง และสามารถส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์ ความรัก ความสามัคคีในหมู่ผู้ชื่นชอบเสียงร้องของนกเขาชวา และในหมู่เพื่อนฝูง อดีตที่ผ่านมาในการจำหน่ายนกเขาชวามีราคาไม่สูงมาก และมีการจัดประกวดแข่งขันเสียงร้องที่ไม่มีค่าธรรมเนียมการสมัคร และไม่มีเงินรางวัลให้กับผู้ชนะ ต่อมาประชาชนเกิดความนิยมเลี้ยงนกเขาชวาแพร่หลายมากขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดทางภาคใต้ตอนล่าง หรือในประเทศที่อยู่ในคาบสมุทรมลายูเกิดความนิยมเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน ทำให้มีการจัดงานแข่งขันประกวดเสียงร้องนกเขาชวามากขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยมีกฎกติกาสากลระดับอาเซียนให้การรองรับ จึงส่งผลทำให้ราคานกเขาชวามีการปรับเพิ่มสูงมากยิ่งขึ้น และส่งผลเกิดกระแสความนิยมสร้างธุรกิจการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ เดิบโตมากขึ้น มีการก่อตั้งชมรมผู้เลี้ยงนกเขาชวา โดยที่นกเขาชวาที่มีเสียงร้องไพเราะ จะมีราคาสูงมาก โดยอาจ มีราคาสูงถึงหลักล้านบาท [2]

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงนกเขาชวา ส่งผลให้มีการเพาะพันธุ์ได้ผลผลิตนกเขาชวาที่มีคุณภาพสูง มีเสียงดี เสียงไพเราะ และได้นกที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ [1] แต่ในช่วงขณะที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ หรือมีภาวะการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส (COVID-19) ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริม มีรายได้ลดลงมาก เกิดเป็นความเสี่ยง รายได้มีความผันผวน นอกจากนั้นผู้ประกอบการเลี้ยงนกเขาชวารายใหม่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งทางการค้าเพิ่มสูงมากขึ้นเช่นกัน

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัสอย่างยาวนาน ทำให้เศรษฐกิจไทยเผชิญความตกต่ำรุนแรง นอกจากนั้น มาตรการจำกัดการเดินทาง การปิดประเทศไทย เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ได้ส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดภาคใต้ของไทยมีการลดลงและมีความผันผวนที่รุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ผู้ซื้อทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศมีจำนวนลดลงมาก สำหรับกรณีที่ผู้ซื้อเป็นชาวต่างประเทศ ได้แก่ ชาวอินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน จะให้การยอมรับนกเขาชวาของประเทศไทยว่าเป็นนกเขาชวาที่มีเสียงร้องดี และมีเสียงไพเราะ [2] แต่จากมาตรการข้อจำกัดในการเดินทางในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัส ทำให้ลูกค้าชาวต่างประเทศเหล่านี้ไม่สามารถเดินทางเข้ามาในพื้นที่ประเทศไทยได้สะดวก ส่งผลให้ผู้เลี้ยงนกเขาชวาสูญเสียรายได้ และมีโอกาสขาดทุนในการเลี้ยงที่รุนแรงมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 1 นกเขาชวา (Zebra dove)

ที่มา: นก และการซื้อขายนก, สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2564,
จาก <https://sites.google.com/a/thk.ac.th/phrhm-nthr/ya-dm-chnid-mi-si>. [3]

สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม [4] ได้กล่าวว่าจังหวัดนราธิวาสมีปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในระดับภาคสูงที่สุดในประเทศ และความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมูลค่าผลิตภัณฑ์ต่อหัว (per capita income) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ 59,498 บาทต่อคนต่อปี กล่าวได้ว่าประชาชนในจังหวัดนราธิวาสมีรายได้ หรือมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัว เพียง 4,958 บาทต่อเดือน โดยถูกจัดอยู่ในจังหวัดที่มีรายได้ระดับต่ำสุดในประเทศไทย [5]

ภาพที่ 2 แผนที่ตั้งจังหวัดนราธิวาส

ที่มา: วิกิพีเดีย, สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>. [6]

คณะผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส โดยเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากการลงพื้นที่สำรวจ และมีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เลี้ยงนกเขาชวาที่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นเกษตรกรที่เลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริม มาเป็นเวลายาวนานมากกว่า 3 ปี และศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) จากเอกสาร วารสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อมีข้อมูลที่เป็นคำตอบที่เกี่ยวเนื่องในประเด็นความคุ้มค่ากับการลงทุน ผลการศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวา จะนำไปเป็นข้อมูลที่มีคุณค่าทางวิชาการ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม และสร้างความมั่นคงในการประกอบอาชีพของภาคครัวเรือนจังหวัดนราธิวาสต่อไป

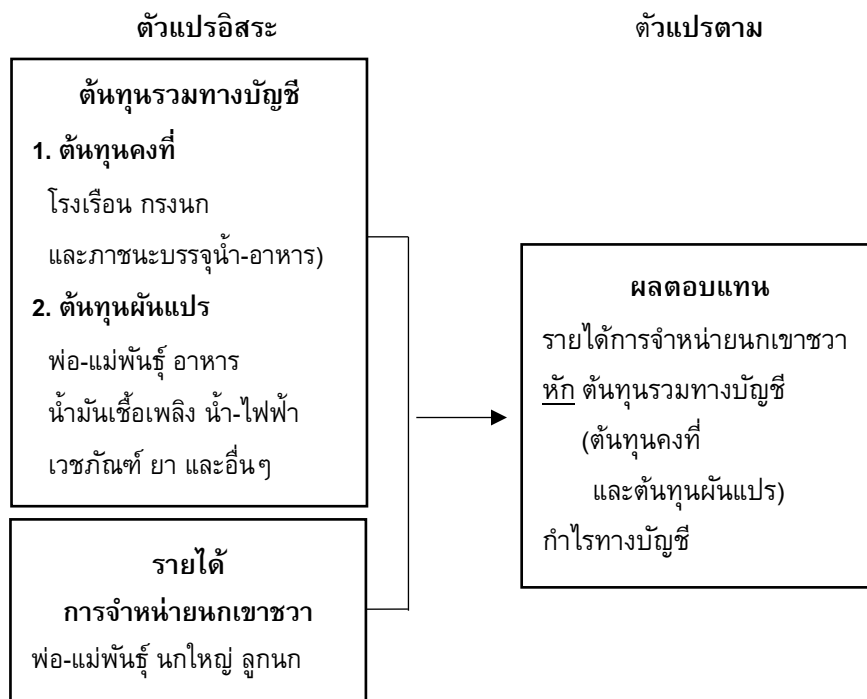
เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส สามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านต้นทุน และผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวา มาพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาอาชีพที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อสามารถสร้างอาชีพที่เกี่ยวเนื่องให้กับชุมชนได้มากยิ่งขึ้น ได้แก่ การทำกรงนก หัวกรงนก ตะขอกรงนก เสารอกนก ผ้าคลุมกรงนก อาหารนก และอุปกรณ์ในการเลี้ยงนก ส่งผลให้เกิดรายได้หมุนเวียนในชุมชน ซึ่งเป็นการสร้างเสริม และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพของครัวเรือน ภาคอุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว ซึ่งประชาชน ชุมชน และจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และสามารถทำให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาต้นทุนทางบัญชี และผลตอบแทนทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ ต้นทุนรวมทางบัญชี และรายได้จากการจำหน่ายนกเขาชวา และตัวแปรตาม คือ ผลตอบแทน ซึ่งวัดในรูปกำไรทางบัญชี สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังภาพที่ 3 คือ

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวา: กรณีศึกษาการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) สำหรับเนื้อหาวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 5 หัวข้อ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านเวลา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสที่เป็นเกษตรกร ซึ่งมีการเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (non-probability sampling) และสุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (specific sampling) เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสที่มีเป้าหมายเพื่อหารายได้เพิ่ม (เป็นอาชีพเสริม) โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรที่อาศัยในอำเภอที่มีความนิยมเลี้ยงนกเขาชวามากที่สุด จำนวน 4 อำเภอ คือ อำเภอระแง อำเภอยี่งอ อำเภอบาเจาะ และอำเภอรือเสาะ มีจำนวน 3, 8, 6 และ 3 ราย ตามลำดับ รวมทั้งหมด 20 ราย ซึ่งเกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมมาเป็นเวลานานมากกว่า 3 ปี (อ้างอิงจากนายอัมรัน แบนอ ซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์การเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสมาเป็นเวลายาวนาน)

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2564

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน: กรณีศึกษาการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi-structural interview) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส
- ตอนที่ 2 ต้นทุนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส
- ตอนที่ 3 ผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างได้ผ่านการตรวจสอบและประเมินความถูกต้องของเนื้อหา และความครบถ้วนของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยคณาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 3 ท่าน สำหรับผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง จากการวัดความเที่ยงตรง (test validity) มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และวัตถุประสงค์ (item objective congruence Index: IOC) เท่ากับ 0.87 และผลการหาความเชื่อมั่น (test reliability) มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้ 1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส และ 2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสารวารสารวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสืบค้นข้อมูลออนไลน์จากเว็บไซต์ทางวิชาการ โดยที่คณะผู้วิจัยได้ผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มาแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ต้นทุน รายได้ และผลตอบแทน ดังนี้

1. ต้นทุน หรือค่าใช้จ่าย [7] คือ การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย ในรูปค่าใช้จ่ายรวม (total cost: TC) หรือต้นทุนรวมทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ในระยะเวลา 1 ปี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) ต้นทุนคงที่ (fix cost: FC) ได้แก่ ค่าโรงเรือน กรงนก และภาชนะบรรจุ น้ำ-อาหาร และ 2) ต้นทุนผันแปร (variable cost: VC) ได้แก่ ค่าพ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ ค่าอาหาร ค่าน้ำนมข้นเชือกเพลิง ค่าน้ำไฟฟ้า และค่าเวชภัณฑ์-ยาและอื่น ๆ
2. รายได้ หรือรายรับจากการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ในระยะเวลา 1 ปี โดยรายได้ หรือรายรับ [8] มาจากการจำหน่ายนกเขาชวา ได้แก่ พ่อพันธุ์-แม่พันธุ์ นกใหญ่ และลูกนก
3. ผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส เป็นการวิเคราะห์ผลตอบแทน ในรูปกำไรทางบัญชี มาจากการเปรียบเทียบผลต่างระหว่างรายได้ (หรือรายรับ) กับค่าใช้จ่าย (หรือต้นทุนทางบัญชี) ของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ในระยะเวลา 1 ปี [7, 8]

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งเป็น 3 ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ตอนที่ 2 ต้นทุนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส และตอนที่ 3 ผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

การศึกษาใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาที่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีอาชีพหลัก คือ การทำการเกษตร และมีการเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมมานานมากกว่า 3 ปี จากการชอบฟังเสียงร้องอันไพเราะของนกเขาชวา ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประจำ และสร้างรายได้เสริม

ขั้นตอนแรก จะเป็นการให้นักพ่อแม่พันธุ์ได้รับการผสมพันธุ์ เมื่อได้ลูกนกมา จะนำไปเลี้ยงต่อในโรงเรือนซึ่งตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณบ้านที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เลี้ยง จึงไม่มีค่าใช้จ่าย หรือไม่มีต้นทุนในส่วนค่าเช่า และไม่มีค่าใช้จ่าย หรือไม่มีต้นทุนในส่วนค่าจ้าง เนื่องจาก แรงงานทั้งหมดเป็นแรงงานภายในครอบครัว ต่อมาเมื่อลูกนกเขาชวาเติบโตเต็มที่ ก็จะแยกนำไปเลี้ยงในกรงเดี่ยว อาหารของนกเขาชวา ได้แก่ ดอกหญ้า ข้าวโพด ถั่วเขียว ข้าวเหนียวดำ เปลือกหอยทะเล และวัชพืชในท้องถิ่น โดยที่ส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุดิบที่พบในพื้นที่ ทำให้ประหยัดต้นทุน และมีความสะดวกในการจัดหา สำหรับปัญหาที่พบในการเลี้ยงนกเขาชวา คือ นกเสียชีวิตหรือการตายโดยไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งผู้เลี้ยงมีการบรรเทาปัญหาดังกล่าว โดยการรักษาความสะอาดของโรงเรือน และสถานที่เลี้ยงนกเขาชวาอย่างเคร่งครัด และการให้เวชภัณฑ์ ได้แก่ ยาบำรุง วิตามิน และยาฆ่าพยาธิต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ภาพที่ 4 และ 5 โรงเรือน และกรงเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

ที่มา: นุรฮัยนา อีบูฮามะ, 13 เมษายน 2564

เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ทั้ง 20 ราย เป็นผู้ที่ชื่นชอบเสียงร้อง เลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ช่วงเริ่มต้นในการเลี้ยงนกเขาชวา เมื่อปี พ.ศ. 2520 ถึง พ.ศ. 2560 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 95 มีอายุระหว่าง 36-71 ปี มีอายุเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 55 ปี จำนวนนกเขาชวาที่เลี้ยง คือ 30-150 ตัว การจำหน่ายนกเขาชวาส่วนใหญ่เป็นการขาย ณ ที่ตั้ง (on site) โดยมีการขายออนไลน์ (online) จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 กรณีผู้ซื้อนกเขาชวา มีวัตถุประสงค์ คือ ชอบฟังเสียงนกหรือเพื่อนำไปแข่งขันประกวดเสียงร้องในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ หรือนานาชาติ หรือเพื่อประกอบธุรกิจสร้างฟาร์มเลี้ยงและจำหน่ายนกเขาชวา โดยผู้เลี้ยงนกเขาชวามีความรู้ในการเลี้ยงนก ซึ่งความรู้จะมาจากการสอบถามผู้มีความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์ ได้แก่ จากคนในครอบครัว เครือญาติ ผู้เลี้ยงนกเขาชวารายอื่น ๆ และ/หรือจากการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต สามารถแสดงข้อมูลทั่วไปของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสได้ ดังตารางที่ 1 คือ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

รายชื่อ	เริ่มต้น เลี้ยงนกเขาชวา (พ.ศ.)	อายุ ผู้เลี้ยง (ปี)	ช่องทางการจัดจำหน่าย
1	2556	45	ขาย ณ ที่ตั้ง และขายออนไลน์
2	2559	56	ขาย ณ ที่ตั้ง
3	2556	70	ขาย ณ ที่ตั้ง
4	2533	46	ขาย ณ ที่ตั้ง
5	2520	66	ขาย ณ ที่ตั้ง
6	2533	42	ขาย ณ ที่ตั้ง
7	2539	53	ขาย ณ ที่ตั้ง
8	2532	52	ขาย ณ ที่ตั้ง และขายออนไลน์
9	2537	52	ขาย ณ ที่ตั้ง
10	2538	51	ขาย ณ ที่ตั้ง
11	2527	64	ขาย ณ ที่ตั้ง
12	2529	71	ขาย ณ ที่ตั้ง
13	2520	60	ขาย ณ ที่ตั้ง
14	2546	54	ขาย ณ ที่ตั้ง
15	2544	68	ขาย ณ ที่ตั้ง
16	2544	49	ขาย ณ ที่ตั้ง
17	2554	49	ขาย ณ ที่ตั้ง
18	2541	61	ขาย ณ ที่ตั้ง
19	2554	36	ขาย ณ ที่ตั้ง
20	2560	53	ขาย ณ ที่ตั้ง

ที่มา: จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริม โดยลำดับที่ 1-3 อาศัยอยู่ในอำเภอรันัง ลำดับที่ 4-11 อาศัยในอำเภอยี่งอ ลำดับที่ 12-17 อาศัยในอำเภอบาเจาะ และลำดับที่ 18-20 อาศัยในอำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ต้นทุนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

การวิเคราะห์ต้นทุนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส เป็นค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางบัญชี โดยแบ่งต้นทุนเป็น 3 ลักษณะ คือ ต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนรวม สามารถแสดงผลการวิเคราะห์ต้นทุน ทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าวได้ ดังตารางที่ 2-4 ตามลำดับ คือ

ตารางที่ 2 ต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส (บาท)

รายชื่อ	โรงเรือน (ร้อยละ)	กรงนก (ร้อยละ)	ภาชนะบรรจุหน้า- อาหาร (ร้อยละ)	ต้นทุนคงที่รวม (ร้อยละ 100)
1	170,000 (43.25)	218,000 (55.47)	5,000 (1.28)	393,000
2	50,000 (37.68)	82,000 (61.79)	700 (0.53)	132,700
3	20,000 (40.82)	27,000 (55.10)	2,000 (4.08)	49,000
4	80,000 (40.65)	115,000 (58.43)	1,800 (0.92)	196,800
5	70,000 (40.00)	102,000 (58.29)	3,000 (1.71)	175,000
6	50,000 (43.59)	64,300 (56.06)	400 (0.35)	114,700
7	41,400 (38.87)	63,900 (60.00)	1,200 (1.13)	106,500
8	70,000 (40.23)	102,000 (58.62)	2,000 (1.15)	174,000
9	72,000 (42.63)	94,500 (55.95)	2,400 (1.42)	168,900
10	44,100 (39.22)	66,600 (59.23)	1,750 (1.55)	112,450
11	31,500 (39.15)	48,000 (59.66)	960 (1.19)	80,460
12	90,000 (39.47)	135,000 (59.21)	3,000 (1.32)	228,000
13	66,000 (46.61)	72,000 (50.85)	3,600 (2.54)	141,600
14	39,900 (40.51)	56,800 (57.66)	1,800 (1.83)	98,500
15	45,000 (44.64)	55,000 (54.57)	800 (0.79)	100,800
16	31,200 (40.95)	43,200 (56.69)	1,800 (2.36)	76,200
17	28,800 (38.50)	44,800 (59.90)	1,200 (1.60)	74,800
18	63,000 (39.77)	93,000 (58.71)	2,400 (1.52)	158,400
19	27,000 (26.87)	72,000 (71.64)	1,500 (1.49)	100,500
20	27,600 (40.35)	39,600 (57.89)	1,200 (1.76)	68,400
ค่าเฉลี่ย	55,875 (40.19)	79,735 (58.29)	1,926 (1.52)	137,536

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 ราย

จากตารางที่ 2 แสดงต้นทุนคงที่ ซึ่งเป็นต้นทุนคงที่ทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ในระยะเวลา 1 ปี พบว่า ต้นทุนคงที่ของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส คือ ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงนกที่มาจาก ค่าใช้จ่ายของสิ่งคงทนถาวร และมีระยะเวลาใช้งานเลี้ยงนกได้ยาวนานมากกว่าห้าปี ซึ่งมาจาก 3 แหล่ง คือ ค่าโรงเรือน ค่ากรงนก และค่าภาชนะบรรจุหน้า-อาหาร โดยมีค่าเฉลี่ยต้นทุนคงที่ เท่ากับ 55,875, 79,735 และ 1,926 บาท ตามลำดับ คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 40.19, 58.29 และ 1.52 ตามลำดับ (เมื่อคิดเป็นสัดส่วนเทียบกับ ต้นทุนคงที่รวม) สำหรับค่าต้นทุน ทั้ง 3 แหล่ง ได้แก่ ค่าต้นทุนปลูกสร้างโรงเรือน อยู่ในช่วง 27,000-170,000 บาท ค่าต้นทุนกรงนก อยู่ในช่วง 27,000-218,000 บาท และค่าต้นทุนภาชนะบรรจุหน้าและอาหาร อยู่ในช่วง 400-5,000 บาท โดยพบว่าต้นทุนคงที่สูงที่สุดของการเลี้ยงนกเขาชวา คือ ต้นทุนในส่วนของการกรงนก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 58.29 ของต้นทุนคงที่รวมทางบัญชี และต้นทุนคงที่รองเป็นอันดับสอง คือ ต้นทุนในส่วนของการโรงเรือน มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 40.19 ของต้นทุนคงที่รวมทางบัญชี

ตารางที่ 3 ต้นทุนผันแปรของการเลี้ยงนกเขาขาวในจังหวัดนราธิวาส (บาท)

รายที่	พ่อแม่พันธุ์ (ร้อยละ)	อาหาร (ร้อยละ)	เชื้อเพลิง ยานพาหนะ (ร้อยละ)	น้ำ-ไฟ (ร้อยละ)	เวชภัณฑ์ ยา และอื่น ๆ (ร้อยละ)	ต้นทุน ผันแปร รวม (ร้อยละ 100)
1	100,000 (55.43)	30,000 (16.63)	36,000 (19.96)	12,000 (6.65)	2,400 (1.33)	180,400
2	52,000 (72.79)	12,000 (16.80)	6,000 (8.40)	1,440 (2.01)	0	71,440
3	4,000 (19.57)	10,800 (52.84)	2,400 (11.74)	2,040 (9.98)	1,200 (5.87)	20,440
4	20,000 (45.21)	18,000 (40.69)	3,600 (8.14)	2,640 (5.96)	0	44,240
5	38,000 (63.12)	7,200 (11.96)	12,000 (19.93)	2,400 (3.99)	600 (1.00)	60,200
6	90,000 (81.70)	9,000 (8.17)	8,400 (7.63)	1,200 (1.09)	1,560 (1.41)	110,160
7	88,000 (77.57)	14,400 (12.69)	9,600 (8.47)	1,440 (1.27)	0	113,440
8	20,000 (44.84)	15,600 (34.98)	7,200 (16.14)	1,800 (4.04)	0	44,600
9	22,500 (52.45)	9,000 (20.98)	9,600 (22.38)	1,800 (4.19)	0	42,900
10	50,000 (71.63)	12,000 (17.19)	6,000 (8.60)	1,800 (2.58)	0	69,800
11	48,000 (76.63)	6,600 (10.54)	3,600 (5.75)	1,800 (2.87)	2,640 (4.21)	62,640
12	30,000 (69.44)	6,000 (13.89)	6,000 (13.89)	1,200 (2.78)	0	43,200
13	60,000 (74.07)	12,000 (14.82)	7,200 (8.89)	1,800 (2.22)	0	81,000
14	40,000 (64.43)	12,000 (19.33)	8,400 (13.53)	1,680 (2.71)	0	62,080
15	38,000 (71.70)	9,600 (18.12)	3,600 (6.79)	1,200 (2.26)	600 (1.13)	53,000
16	50,000 (78.67)	7,200 (11.33)	4,800 (7.55)	1,200 (1.89)	360 (0.56)	63,560
17	34,000 (68.22)	9,600 (19.26)	4,800 (9.63)	1,440 (2.89)	0	49,840
18	100,000 (88.33)	7,200 (6.36)	3,600 (3.19)	1,200 (1.06)	1,200 (1.06)	113,200
19	36,000 (75.57)	6,000 (12.59)	3,600 (7.56)	1,440 (3.02)	600 (1.26)	47,640
20	40,000 (62.74)	12,000 (18.82)	9,600 (15.06)	1,440 (2.25)	720 (1.13)	63,760
ค่าเฉลี่ย (ร้อยละ)	48,025 (68.73)	11,310 (16.19)	7,800 (11.16)	2,148 (3.07)	594 (0.85)	69,877

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเลี้ยงนกเขาขาวเป็นอาชีพเสริมในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 ราย

จากตารางที่ 3 แสดงต้นทุนผันแปร ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปรทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาขาวในจังหวัดนราธิวาส ในระยะเวลา 1 ปี โดยต้นทุนผันแปรของการเลี้ยงนกเขาขาวในจังหวัดนราธิวาส เป็นค่าใช้จ่ายที่มาจาก 5 แหล่ง ดังนี้ ค่าพ่อแม่พันธุ์ ค่าอาหาร ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะ ค่าน้ำ-ไฟ และค่าเวชภัณฑ์ ยาและอื่น ๆ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48,025, 11,310, 7,800, 2,148 และ 594 บาท ตามลำดับ หรือ ร้อยละ 68.73, 16.19, 11.16, 3.07 และ 0.85 ตามลำดับ (เมื่อคิดเทียบกับต้นทุนผันแปรรวมทางบัญชีทั้งหมด) สำหรับรายละเอียดค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ทั้ง 5 แหล่ง คือ ค่าใช้จ่ายซื้อพ่อแม่พันธุ์ อยู่ในช่วง 4,000-100,000 บาท ค่าอาหาร อยู่ในช่วง 6,000-30,000 บาท ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะ อยู่ในช่วง 3,600-36,000 บาท ค่าน้ำ-ไฟ อยู่ในช่วง 1,200-12,000 บาท

และเวชภัณฑ์ ยาและอื่น ๆ อยู่ในช่วง 0-2,600 บาท โดยที่ค่าสูงสุดของต้นทุนผันแปร คือ ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ในส่วนของการซื้อฟอแมพันธุ์ มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 68.73 (เมื่อคิดเทียบกับต้นทุนผันแปรรวมทางบัญชี) และ ต้นทุนผันแปรรองเป็นอันดับสอง คือ ค่าอาหาร มีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 16.19 (เมื่อคิดเป็นสัดส่วนเทียบกับต้นทุนผันแปรรวมทางบัญชี)

การวิเคราะห์ต้นทุนรวม หรือค่าใช้จ่ายรวม เป็นการคิดต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายทางบัญชี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) ต้นทุนคงที่ ได้แก่ ค่าโรงเรือน กรงนก และภาชนะบรรจุน้ำ-อาหาร และ 2) ต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าฟอแมพันธุ์ ค่าอาหาร ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าน้ำ-ไฟ และค่าเวชภัณฑ์-ยาและอื่น ๆ ดังได้กล่าวข้างต้น (ตารางที่ 2 และ 3 ตามลำดับ) สำหรับต้นทุนรวมของการเลี้ยงนกเขาชวา จะประกอบด้วยต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร สามารถแสดงได้ ดังตารางที่ 4 คือ

ตารางที่ 4 ต้นทุนรวมของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส (บาท)

รายที่	ต้นทุนคงที่ (ร้อยละ)	ต้นทุนผันแปร (ร้อยละ)	ต้นทุนรวม (ร้อยละ 100)
1	393,000 (68.54)	180,400 (31.46)	573,400
2	132,700 (65.00)	71,440 (35.00)	204,140
3	49,000 (70.56)	20,440 (29.44)	69,440
4	196,800 (81.65)	44,240 (18.35)	241,040
5	175,000 (74.40)	60,200 (25.60)	235,200
6	114,700 (51.00)	110,160 (49.00)	224,860
7	106,500 (48.42)	113,440 (51.58)	219,940
8	174,000 (79.60)	44,600 (20.40)	218,600
9	168,900 (79.75)	42,900 (20.25)	211,800
10	112,450 (61.70)	69,800 (38.30)	182,250
11	80,460 (56.23)	62,640 (43.77)	143,100
12	228,000 (84.07)	43,200 (15.93)	271,200
13	141,600 (63.61)	81,000 (36.39)	222,600
14	98,500 (61.34)	62,080 (38.66)	160,580
15	100,800 (65.54)	53,000 (34.46)	153,800
16	76,200 (54.52)	63,560 (45.48)	139,760
17	74,800 (60.01)	49,840 (39.99)	124,640
18	158,400 (58.32)	113,200 (41.68)	271,600
19	100,500 (67.84)	47,640 (32.16)	148,140
20	68,400 (51.76)	63,760 (48.24)	132,160)
ค่าเฉลี่ย	137,536 (66.31)	69,877 (33.69)	207,413

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 ราย

จากตารางที่ 4 แสดงต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนรวมทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ต้นทุนคงที่ ต้นทุนผันแปร และต้นทุนรวมทางบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 137,536, 69,877

และ 207,413 บาท ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 66.31 และ 33.69 ตามลำดับ (เมื่อคิดเทียบกับต้นทุนรวมทางบัญชี) โดยค่าต้นทุนคงที่ อยู่ในช่วง 49,000-393,000 บาท ค่าต้นทุนผันแปร อยู่ในช่วง 20,400-180,400 บาท และ ค่าต้นทุนรวม อยู่ในช่วง 69,400-573,400 บาท โดยพบว่าต้นทุนในการเลี้ยงนกเขาชวาที่มีสัดส่วนสูงสุด คือ ค่าต้นทุนคงที่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.31 ของต้นทุนรวม

ตอนที่ 3 ผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส

การวิเคราะห์ผลตอบแทน เป็นการเปรียบเทียบผลกำไรทางบัญชีกับมูลค่าต้นทุนรวมทางบัญชี สำหรับกำไรทางบัญชี เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายได้ (รายรับทางบัญชี) กับต้นทุนรวม (ค่าใช้จ่ายรวมทางบัญชี) ของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส จะเปรียบเทียบกำไรทางบัญชีกับต้นทุนรวม โดยแสดงในรูปร้อยละ ดังตารางที่ 5 คือ

ตารางที่ 5 ผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสได้ (บาท)

รายที่	รายได้	ต้นทุนรวม	กำไรทางบัญชี (ร้อยละ)
1	2,400,000	573,400	1,826,600 (318.55)
2	650,000	204,140	445,860 (218.40)
3	720,000	69,440	650,560 (936.87)
4	520,000	241,040	278,960 (218.40)
5	630,000	235,200	394,800 (115.73)
6	520,000	224,860	295,140 (131.26)
7	610,000	219,940	390,060 (177.35)
8	420,000	218,600	201,400 (92.13)
9	650,000	211,800	438,200 (206.89)
10	480,000	182,250	297,750 (163.37)
11	600,000	143,100	456,900 (319.29)
12	470,000	271,200	198,800 (73.30)
13	440,000	222,600	217,400 (97.66)
14	590,000	160,580	429,420 (267.42)
15	480,000	153,800	326,200 (212.09)
16	440,000	139,760	300,240 (214.83)
17	440,000	124,640	315,360 (253.02)
18	600,000	271,600	328,400 (120.91)
19	510,000	148,140	361,860 (244.27)
20	330,000	132,160	197,840 (149.70)
ค่าเฉลี่ย	625,000	207,413	417,587 (201.33)

ที่มา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลการเลี้ยงนกเขาชวาเป็นอาชีพเสริมในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 ราย

จากตารางที่ 5 รายได้ ต้นทุนรวม และกำไรทางบัญชีของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส พบว่า รายได้ (รายได้ทางบัญชี) ต้นทุนรวม (ต้นทุนรวมทางบัญชี) และกำไรทางบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 625,000, 207,413 และ 417,587 บาท ตามลำดับ สำหรับผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 201.33 (จากผลการเปรียบเทียบผลกำไรทางบัญชี 417,587 บาท กับต้นทุนรวมทางบัญชี 207,413 บาท) สามารถสรุปผลจากการศึกษาได้ว่าการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีความคุ้มค่าในการลงทุน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทน: กรณีศึกษาการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส โดยการคำนวณต้นทุนทางบัญชี 2 ประเภท คือ ต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร สำหรับผลตอบแทนจะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าผลกำไรทางบัญชีกับมูลค่าต้นทุนรวมทางบัญชี โดยการสัมภาษณ์ผู้เลี้ยงนกเขาชวาที่อาศัยในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 ราย ที่เป็นเกษตรกรมีการเลี้ยงนกเป็นอาชีพเสริม เนื่องจากมีความชอบฟังเสียงนกร้อง โดยไม่กระทบและไม่สร้างความเสียหายให้กับงานประจำ และสร้างรายได้เพิ่ม สำหรับค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ในการเลี้ยง จะมีค่าใกล้เคียงกัน โดยที่สัดส่วนใหญ่ของต้นทุน (ค่าใช้จ่ายหลัก) จะมาจากต้นทุนคงที่ ได้แก่ การใช้จ่ายค่าโรงเรือน ค่ากรงนก ค่าภาชนะบรรจุน้ำ-อาหาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 137,536 บาท (คิดเป็นร้อยละ 66.31 ของต้นทุนรวม) ซึ่งค่าใช้จ่ายกรงนกเป็นค่าที่มีสัดส่วนสูงสุด และมีระยะเวลาใช้งานยาวนานมากกว่า 5 ปี โดยเฉลี่ยเท่ากับ 79,735 บาท (คิดเป็นร้อยละ 58.29 ของต้นทุนคงที่รวมทางบัญชี) กรณีค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนผันแปร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69,877 บาท (คิดเป็นร้อยละ 33.69 ของต้นทุนรวม) โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อพ่อแม่พันธุ์ ค่าอาหาร ค่าน้ำมัน เชื้อเพลิง ค่าน้ำ-ไฟฟ้า และค่าเวชภัณฑ์ ยาและอื่น ๆ โดยที่สัดส่วนสูงสุด (ส่วนใหญ่) ของต้นทุนผันแปรสูงสุด คือ ค่าใช้จ่ายการซื้อพ่อแม่พันธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 48,025 (คิดเป็นร้อยละ 68.73 ของต้นทุนผันแปรรวมทางบัญชี) เกษตรกรผู้เลี้ยงสามารถลดต้นทุน หรือลดค่าใช้จ่ายในส่วน ค่าอาหาร จากการนำวัตถุดิบในธรรมชาติที่มีอยู่และหาได้ในท้องถิ่นมาประกอบเป็นอาหารเลี้ยงนก ได้แก่ ดอกหญ้า เปลือกหอยทะเล [1]

การศึกษาต้นทุน จะเป็นการพิจารณาเฉพาะ (ค่าใช้จ่าย) ต้นทุนทางบัญชี ซึ่งมีการจ่ายออกไปจริง โดยที่ไม่นำค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายออกไปจริงมาวิเคราะห์ต้นทุน (ไม่คิดค่าเสียโอกาส หรือต้นทุนแอบแฝง) ได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน ค่าเช่าที่ดิน เนื่องจาก ในการเลี้ยงนกเขาชวาเกษตรกรผู้เลี้ยง จะใช้แรงงานในครอบครัว และเลี้ยงภายในบริเวณบ้านของตนเอง ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ต้นทุนรวมทางบัญชี อาจเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สูง และมีค่าต่ำกว่า ต้นทุนรวมทางเศรษฐศาสตร์ เหตุผลในการศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) ทางบัญชี คือ ค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน โดยไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายทางเศรษฐศาสตร์ (ค่าเสียโอกาส) เพื่อให้เกษตรกร หรือประชาชนผู้ที่สนใจเลี้ยงนกเขาชวา สามารถทำความเข้าใจได้อย่างแจ่มแจ้ง

ด้านรายได้ของผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสได้รับ เป็นรายได้ที่มาจากการจำหน่ายนกเขาชวา (ลูกนก นกโต นกพ่อแม่พันธุ์-แม่พันธุ์) ซึ่งมีราคาค่อนข้างสูง และสามารถปรับเปลี่ยนราคาเพิ่มสูงขึ้นได้อีก จากการที่ผู้เลี้ยงมีการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ที่มีคุณภาพ ทำให้ได้ผลผลิตนกที่มีคุณภาพสูง มีเสียงดี มีเสียงไพเราะ มีเสียงที่มีเอกลักษณ์ มีเสียงเด่นและชัดเจน ส่งผลให้สามารถขายได้ในราคาที่สูงขึ้น ตามคุณภาพของเสียงร้องของนก [9]

จากการพิจารณาผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส พบว่ามีผลกำไรทางบัญชีที่เป็นบวก (มากกว่าศูนย์) ได้ผลตอบแทนสูงเฉลี่ยร้อยละ 201.33 โดยผลตอบแทนมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ ขณะที่เกิดการแพร่ระบาดของโคโรนาไวรัส และภาวะเศรษฐกิจมีความฝืดเคือง แต่ผลตอบแทน (กำไรทางบัญชี) ของการเลี้ยงนกมีค่ามากกว่าศูนย์และมีค่าสูง จึงกล่าวได้ว่าการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส มีความคุ้มค่าในการลงทุน สอดคล้องกับการศึกษาการวิเคราะห์ทางการเงินของการลงทุนธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศชน [10]

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาส โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาที่ขึ้นทะเบียนและเพื่อหารายได้เสริม จำนวน 20 ราย การเลี้ยงเริ่มจากการคัดเลือกและผสมพันธุ์ระหว่างพ่อแม่พันธุ์ที่สายพันธุ์ดี มีคุณภาพ จำนวน 30-150 ตัว โดยเลี้ยงในอาณาบริเวณบ้าน อาหารนกสามารถหาได้ในท้องถิ่น ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 55 ปี การจำหน่ายนกเขาชวาส่วนใหญ่ขาย ณ ที่ตั้ง ผู้ซื้อส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนหรือเพื่อนำไปประกวดเสียงร้อง หรือนำไปเพาะเลี้ยงสร้างธุรกิจ เกษตรกรผู้เลี้ยงมีความรู้ที่ได้จากการสอบถามผู้รู้ และการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ปัญหาที่พบ คือ การตายโดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้เลี้ยงจึงมีความเข้มงวดในการรักษาความสะอาดบริเวณเลี้ยงนก และการให้วัคซีนแก่สัตว์ที่สมควรตามคำแนะนำของกรมปศุสัตว์ การเลี้ยงนกเขาชวาที่สูงสุด คือ ค่าใช้จ่าย (ต้นทุน) คงที่ ซึ่งมาจากค่ากรงนก สำหรับต้นทุนคงที่ และต้นทุนผันแปร มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.31 และ 33.69 ตามลำดับ (สัดส่วนเปรียบเทียบกับต้นทุนรวม) โดยผลตอบแทน คือ รายได้ หรือรายรับ (จากการจำหน่ายนก) จะวัดในรูปมูลค่ากำไรทางบัญชีในเวลา 1 ปี พบว่า กำไรทางบัญชี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 417,587 บาท หรือมีผลตอบแทน ร้อยละ 201.33 (สัดส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรทางบัญชีกับต้นทุนรวม) กล่าวได้ว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงนกเขาชวาในจังหวัดนราธิวาสมีความคุ้มค่ากับการลงทุน เนื่องจาก มีผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์สำหรับบุคคลธรรมดาของธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน (ร้อยละ 0.25 ณ วันที่ 7 มีนาคม 2565) [11]

เอกสารอ้างอิง

- [1] ยุพาพร สุพันธ์พิทักษ์ และสมพงษ์ วณิกสัมพันธ์. (2538, ครอบคลุม 30 ปี การสัมมนาเรื่องสัตว์ป่าไทย). การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์นกเขาชวา. วารสารสัตว์ป่าเมืองไทย. 4(2): 7-17.
- [2] สุพัตรา รุ่งรัตน์. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ต้นกำเนิดนกเขาชวา เงินล้านของประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. 12(2): 153-166.
- [3] นกเขา. (2564). "นก และการซื้อขายนก" สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2564, จาก <https://sites.google.com/a/thk.ac.th/phrhm-nthr/ya-dm-chnid-mi-si>.
- [4] สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม. (2561). รายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในระดับภาคของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- [5] สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2564). ผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว ณ ราคาประจำปี จำแนกเป็นรายภาค และจังหวัด พ.ศ. 25621. สืบค้นเมื่อ 9 ธันวาคม 2564, จาก <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/10.aspx>.
- [6] วิกิพีเดีย. (2564). จังหวัดนราธิวาส. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2564, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>.
- [7] วันรักษ์ มิ่งมณีนาถ. (2552). หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [8] วิรุณศิริ ใจมา. (2557). เศรษฐศาสตร์จุลภาค 1. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [9] นกเขาชวา และการเลี้ยงนกเขาชวา. (2564). สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2564, จาก <https://pasusat.com>.
- [10] บุษราภรณ์ ค้อไผ่. (2546). การวิเคราะห์ทางการเงินของการลงทุนธุรกิจฟาร์มนกกระจอกเทศขุน. วิทยานิพนธ์ (วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, เศรษฐศาสตร์เกษตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [11] ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์. สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2565, จาก https://www.bot.or.th/thai/statistics/_layouts/application/interest_rate/in_rate.aspx.